
IMPORTUL DE MĂRFURI DIN IMPERIUL RUS ÎN PRINCIPATUL MOLDOVEI

la sfârșitul secolului al XVIII-lea - începutul secolului al XIX-lea

Irina Cereș

Cuvinte-cheie: Principatul Moldovei, Imperiul Rus, import, negustori, tarif vamal.

La sf. sec. al XVIII-lea - înc. sec. al XIX-lea relațiile comerciale dintre Principatul Moldovei și Imperiul Rus au cunoscut o nouă etapă de desfășurare. În această perioadă Principatul Moldovei continua să importe din Imperiul Rus mărfuri de larg consum.

Intensificarea comerțului dintre Imperiul Rus și Principatele Române a avut loc după Pacea de la Kuciuk-Kainargi. În această perioadă s-au accentuat dezbaterile în jurul problemei înființării consulatelor, susținută de A.R. Voronțov, președintele colegiului de comerț, care propunea crearea de consulate la Galați, Iași, București și în Crimeea. Această situație a permis Rusiei să pună în aplicare una din clauzele Tratatului de la Kuciuk-Kainargi și să numească în principate pentru scopuri economice și politice pe primul lor consul, în persoana lui Serghei Lașkariov. El nu a putut să-și preia postul din cauza negocierilor cu privire la Crimeea, dar și din cauza că turcii au început să-i pricinuiască greutăți în legătură cu venirea în Moldova. Lașkariov a contribuit la crearea premiselor pentru înfăptuirea prevederilor acordului comercial ruso-turc din iunie 1783 (Bezviconi 2004, 187).

Relațiile comerciale dintre Principatul Moldovei și Imperiul Rus se bazau pe acordul comercial ruso-turc din anul 1783, prin care mărfurile rusești erau supuse unei taxe vamale de 3% din costul lor. Acest tratat a fost încheiat între Rusia și Turcia și prevedea apărarea și ocrotirea supușilor ruși pe întreg teritoriul Imperiului Otoman, care se bucurau de aceleași privilegii cu negustorii englezi și francezi, în toate regiunile Imperiului Otoman. Negustorii prezentau la vamă facturile, în care era indicat prețul de cumpărare al mărfurilor pentru a calcula taxa vamală. Conform art. 21 al tratatului mențio-

nat, negustorii aveau dreptul să achite taxa în bani sau în natură. Marfa ascunsă era confiscată (Sturza, Colescu-Vartic 1900, 170-171). În iulie același an taxele vamale din Rusia, Moldova și Țara Românească au fost micșorate. Succesorul lui Lașkariov, I.I. Severin, cel care va consolida prin consulat activitatea economică și politică rusească în Principate, a sosit la București în februarie 1783. Guvernul rus era preocupat mai ales de funcționarea unui consulat general în Moldova. Din acest considerent, consulul general Severin s-a mutat la Iași, iar la București a rămas un simplu consulat. Pentru a sprijini activitatea negustorilor ruși pe Dunăre, Severin a înființat în septembrie 1795 un post de comisar comercial la Galați.

Prin urmare, politica de cucerire a pieței românești de către Rusia va începe efectiv imediat după semnarea Tratatului de la Kuciuk-Kainargi și e marcată prin înființarea consulatelor ruse de la București și Iași, prin acordul comercial ruso-turc din 1783 și printr-un avânt brusc și puternic al schimbului de mărfuri între Rusia și Țările Române.

Din Imperiul Rus se importau mărfuri diverse. Grupându-le pe categorii de mărfuri, constatăm că se importau țesături – pânzeturi, postavuri, abale¹, covoare; fire – ață, sfoară; metale și obiecte de metal, blănuri, băuturi și plante medicinale. Cele mai importante sunt blănurile, pânzeturile, metalele și obiectele de metal. Fapt confirmat și de viceconsulul francez din Iași, Parrant, care în raportul său din 11 iunie 1798 menționa „la quincaillerie, le fer, la bijouterie sont ordinairement fournis par le Russes ainsi que grande quantité de fourrures de tout genre” (Hurmuzaki 1892, 187). La rândul său, istoricul N. Iorga menționează că din Rusia se importă samuri, aba de Rusia, vulpi, blănuri rusești de iepure, covoare rusești, cuie, în „de Rusia”, pânză „de Rusia”, „berbuti” rusească (Iorga 1937, 102-103).

¹ **Aba** – țesătură groasă de lână, de obicei albă, din care se confecționează haine țărănești.

Creșterea negoțului rusesc în Principate este confirmată de consulul rus, I.I. Severin prin rapoartele prezentate către minister. Consulatul Rusiei din Iași înregistrează următoarele sume, ce ilustrează în ruble importul rusesc oficial în țară și exportul Țărilor Române în Rusia.

Tabelul 1

Valoarea importului din Rusia și a exportului Țărilor Române în Rusia (în ruble)*

Anii	Importul	Exportul
1784	320 774	296 207
1785	345 326	401 385
1786	395 902	357 010
1792 (semestrul II)	180 214	47 046
1793	494 813	102 590
1794 (sem. I)	275 798	119 907
1795 (sem. I)	523 959	262 801
1796 (sem. I)	263 378	4711
Total	2 800164	1591657

* Tabelul a fost elaborat în baza rapoartelor consulilor ruși publicate în: Hurmuzaki 1962.

Datele din tabel ne permit să constatăm că importul mărfurilor din Imperiul Rus prelua asupra exportului Țărilor Române. Expansiunea economică a Rusiei în spațiul carpato-dunărean a fost expresia concepției mercantiliste, care a constituit fundamentul doctrinar al politicii economice a guvernului de la Sankt Petersburg.

Creșterea volumului importului rusesc și înmulțirea produselor de proveniență rusească ce se desfășurau pe piața românească, reies de asemenea din tariful vamal muntean, aplicat cu începere din ianuarie 1792². Acesta cuprinde o serie întregă de mărfuri despre care se spune că sunt rusești sau „de Rusia”. Cuprinde și altă serie, fără mențiunea precisă, dar care, prin natura lor sau prin locul pe care-l ocupă în tarif alături sau între produse sigure rusești, sunt de aceeași origine (Urechia 1892, 233-249) (tab. 2).

Articolele notate sub nr. 33-35 sunt trecute ca rusești, deoarece între nr. 34 (teluri) și 35 (oțel) se află, în tarif, trecute „cuiile de Rusia” (Urechia 1892, 247). Autorul consideră că provin toate din or. Tula. El crede că tot de acolo vin și articolele următoare din tariful vamal: brice, ace cu gămă-

lie, ace cu urechi, pretcare, pile, după care citim: „foarfeci și bricege de Rusia”.

Deși aceste mărfuri au fost incluse în tariful vamal muntean, putem menționa că în Principatul Moldovei erau importate aceleași mărfuri, deoarece mărfurile importate din Rusia ajungeau pe piața Țării Românești prin Moldova. Analizând mărfurile incluse în tariful din anul 1792, constatăm că se importau mărfuri diverse, însă cele mai importante sunt blănurile, pânzeturile, metalele și obiectele din metal.

Un articol de preț, deosebit de important ca valoare în importul Principatului Moldovei îl constituie blănurile. Rusia furniza cea mai mare parte a blănurilor, care fac parte din luxul boierilor și formează un articol de import considerabil. De o mare varietate, atât prin marele număr de specii de animale reprezentate, cât și prin diversitatea calității în cadrul aceleiași specii, blănurile prezintă deosebiri mari de prețuri. Cele mai scumpe erau vulpea neagră și zibulina sau samurul, originare din Siberia și care constituiau mărfuri de export prin excelență rusești, aducând mari venituri. Tariful din iulie 1795 amintește printre blănurile prețioase, de „vulpea neagră». Perechea de „vulpe neagră” costă 360 aspri, fiind cea mai scumpă dintre blănuri, mai scumpă chiar decât samurul, deoarece o pereche de „beaux samours de Russie” costă numai 180 de aspri (Urechia 1892, 248-249).

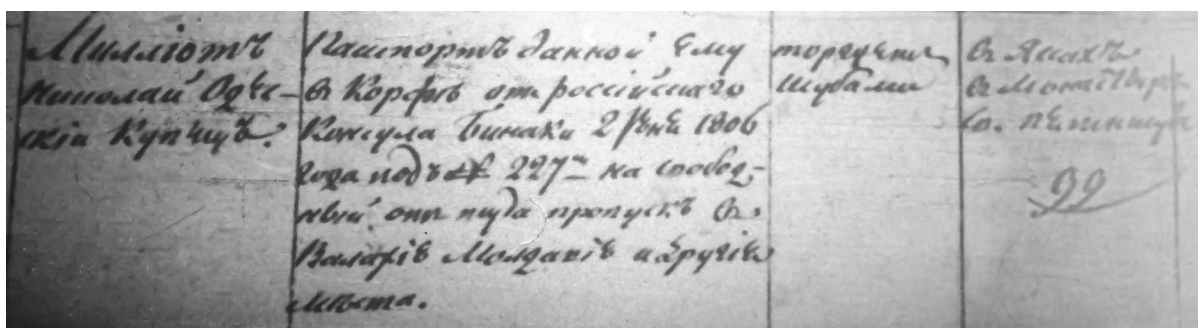
Cu comerțul blănurilor se ocupau în special negustorii străini, care dispuneau de capital comercial și beneficiau de un șir de privilegii acordate de administrația țaristă din Țările Române.

În anul 1785 vânzătorul negustorului din Nejin Steria Chirilov, Dimitrie Cica a adus în Principatul Moldovei blănuri în valoare de 2 910 ruble, iar în anul 1795 – în valoare de 26 169 ruble. Pentru câțiva negustori ruși vânzarea blănurilor pe teritoriul Principatului Moldovei a devenit tradițională. În acest context, compania negustorilor din Nejin – Mețovitov au trimis vânzătorii săi în anul 1784, 1785, 1786, 1787, 1794 cu mărfuri în valoare mai mare de 80 000 ruble (Hurmuzaki 1962, 289, 291, 310, 328-331, 422, 460, 465, 567). Negustorii Afanasi Vafii, Ivan Solonikov, Filip Metaksa și Piscopescu practic, în fiecare an veneau și aduceau blănuri în Moldova. Negustorul din Nejin Ivan Almadeev a adus și vindea în Moldova

² Acest tarif a fost publicat de V.A. Urechia (1892, 233-249), fiind inclus tariful special pentru sudiiți ruși și austrieci.

Tabelul 2

Nr. d/o	Denumirea mărfurilor importate	Prețul (în bani)
1.	Capere... de Crâm, cântarul	6
2.	Cuie de Rusia, cântarul	27
3.	Foarfeți și bricege de Rusia, testeaua	2
4.	Inul de Rusia, cântarul	20
5.	Ață de in de Rusia, cântarul	50
6.	Sfoară rusească, cântarul	30
7.	Pânză lată de Rusia, topul	15
8.	Pânză îngustă rusească, topul	7 ^{1/2}
9.	Pânză cu margini rusească, topul	15
10.	Berbuti rusească, cântarul	25
11.	Pânză lată rusească pentru mușama, topul	20
12.	I pacu (și iarăși), însă mai îngustă	15
13.	Pânză lată rusească de ventrele corăbiilor, topul	25
14.	I pacu, însă mai îngustă	15
15.	Citu (un fel de stambă) de Rusia, top po (câte) 36 coți	30
16.	Alagea rusească (stofă de mătase vărgată) cel mare, topu, adică lată	30
17.	Alagea i pac mai îngustă, topu	20
18.	Abale de Rusia, topu pe coți 60	10
19.	„De la postavurile rusești să se ia cu analogon după cele arătate” (adică după cele franceze, engleze, olandeze ș.a.)	-
20.	Samuri buni de Rusia, perechea	180
21.	Samuri de es din Lehia rusească	90
22.	Vulpi bune roșii rusești, taneaua (adică bucata)	30
23.	Vulpi de țară căzăcească, taneaua	13 ^{1/2}
24.	Sangepi (petit gris) nelucrați siberiatici (de Siberia), oca	40
25.	Blană de iepuri rusești, tanele 100 (adică 100 de bucăți)	30
26.	Hârșii rusești, taneaua	15
27.	Hârșii de Crâm (Crimeea), taneaua	4
28.	Covoare rusești, unul	5
29.	Reventul, oca (este tot una cu rhubarba, iar aceasta apare în tariful din 1727 ca fiind importată din Rusia)	30
30.	Ceaiul, oca	12
31.	China (ceai chinezesc), oca	11
32.	Vutci (votcă - n.a.) felurimi, sticle o sută	54
33.	Fier nelucrat, cântarul	13
34.	Teluri (fir de metal) de fier, cântarul	18
35.	Oțel, cântarul	59
36.	Balâcdiș, dinte de pește, oca	16
37.	Berbuti de saci, suta	100
38.	Cacomul, sorocul	36
39.	Lașica (blană albă), sorocul	10
40.	Crasac (vulpe tătarească), taneaua	4
41.	Vulpe albă, taneaua	7 ^{1/2}
42.	Furda (rămășiță) de samuri, oca	400
43.	Pacele și picere de samuri, oca	200
44.	Pântece de samuri, perechea	6
45.	Coade de samuri, una	1/2

ANRM, F. 1, inv.1, d. 57, f. 61.

lacăte, pânză, cărți, iar în anul 1793 a adus blănuri în valoare de 21 595 ruble (Hurmuzaki 1962, 572-573). În anul 1797 negustorii Mihail Almaev și Petru Arghiriev au adus la Iași 312 perechi de blănuri de miel, 17 de samur, 436 de cutii de țesături obișnuite, trei cutii de cărți în valoare de 5114 ruble (Hurmuzaki 1974, 87).

Datele rapoartelor consulare ruse, ne-au permis să stabilim valoarea blănurilor importate din Imperiul Rus. Astfel, în anul 1794 au fost importate blănuri în valoare de 226 689 piaștri, în 1795 – 1 026 053, în 1796 – 1 269 710, în 1797 – 721 590 și în 1798 – 279 630 de piaștri. Acest fapt, ne permite să afirmăm că blănurile rusești continuau să reprezinte principalul obiect de import al Principatelor Române. Se ocupa cu comerțul blănurilor o mare parte din negustorii care aduceau mărfuri din Rusia. Numai în anul 1795 din cei 72 de negustori veniți în Principate din Imperiul Rus, 51 vindeau doar blănuri.

Pe lângă blănille prețioase, se importau blăni de vulpe roșie, blăni de lup și de urs. Se importau și haine făcute din blană, în primul rând șube, pielărie, în special pielea numită, tot cu un termen rus, iuftul.

Negustorii ruși aduceau în Moldova iuft ce se bucura de mare popularitate. Negustorii ruși Gavril Mladov, Andrei Pancov, Egor Stepanov și Stepan Sidorov în anul 1794, 1796, 1798 au adus iuft în valoare de 1150 ruble (Hurmuzaki 1962, 564-569, 628-631, 770-775; Hurmuzaki 1974, 60-64, 217-218). În 1798 a fost importat pielărie (iuft și cizme) în valoare de 1 332 de piaștri. În 1802 pe piața din Moldova a fost adus iuft în valoare de 202 ruble, 1803 – 844, 1804 – 1610 și în 1805 – 1591 ruble.

În anul 1808 în orașul Iași, negustorii ruși Mihail Stepanov și Nicolai Milliot făceau comerț cu șube³.

Blănurile rusești au pătruns atât de mult în Țările Române, încât impuseseră nu numai numirile lor – *samur*, *lațica*, *crasac*, dar și unele expresii tehnice, de specialitate, cum era „sorocul” de samuri sau de cacom (Giurescu 1947, 36; Bezviconi 2004, 191).

Din rapoartele consulilor ruși constatăm că importul blănurilor scumpe continua să ocupe un loc de frunte, treptat depășind suma de jumătate de milion de piaștri sau 300 000 - 400 000 de ruble. Atât relatările călătorilor străini, cât și tarifele vamale confirmă că blănurile se importau din Rusia și se bucurau de popularitate pe piața Principatului Moldovei, de unde se exportau și în Țara Românească.

Pentru a înțelege cererea relativ mare de blănuri, trebuie să ținem cont de mai mulți factori. În primul rând, ele erau un semn caracteristic ierarhiei administrative și sociale. Domnul și marii dregători purtau veșminte căptușite cu blănuri prețioase. De la marii dregători, întrebuițarea blănurilor prețioase a trecut și la ceilalți boieri, de rangul al doilea și chiar la boierii de țară care nu aveau dregătorii. Fiecare căuta să impresioneze prin bogăția și frumusețea veșmintelor, să justifice parcă proverbul că „haina îl face pe om”. Femeile, soțiile de domni, de dregători și de boieri erau primele în această întrecere. Atât de mare era prestigiul de care se bucurau blănurile, încât ele se purtau și vara, în ciuda căldurilor. Însă aceste blănuri reprezentau o adevărată avere, în vreme de nevoie, puteau fi vândute, deoarece erau la mare căutare.

Blănurile erau necesare și pentru darurile pe care domnii le făceau, nu numai la instalare și confirmarea la domnie, dar și cu prilejul plății haraciului. Comerțul cu blănuri scumpe era prosper, îl constatăm din cele mai vechi timpuri și a durat până în sec. al XIX-lea. El a început să decadă când are loc schimbarea modei și modificarea

³ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 57, f. 61-61v.

condițiilor politice. Până în 1806, pentru costumele luxoase ale boierilor se aduceau blănuri din Rusia, după războiul din 1806-1812, acest import scade, deoarece începe să se introducă moda „occidentală”, și este înlocuit în mare parte cu stofe și țesături apusene.

La sf. sec. al XVIII-lea - înc. sec. XIX continua să se importe din Imperiul Rus și țesături – pânzetur, postavuri, abale, covoare, stofe într-un sortiment variat; fire – ață, sfoară. Printre țesăturile importate au prevalat pânza de in și de bumbac, stambă⁴ din Ivanov, pânza simplă, țesături de bumbac brodate și așa-numitele „chitaika”, se importa pe larg pânza fabricată la Moscova și la Ivanov.

Tabelul 3

Valoarea importului de pânză și de in din Imperiul Rus în Moldova (în ruble)*

Perioada	Pânză	In
1783-1787	1000	850
1793-1795	2247	5208
1796-1798	11900	27048
Total	15147	33106

*Tabelul a fost elaborat în baza: Hurmuzaki 1962, 289-294, 308-313, 327-332, 249-352, 385-391, 459-465, 564-569, 571-578, 684-691, 733-736, 770-775; Hurmuzaki 1974, 60-64, 85-90, 138-139, 189-191, 217-218.

Datele din tabel, ne demonstrează că la sfârșitul secolului al XVIII-lea a crescut importul de pânză din Rusia. Rapoartele consulare ruse arată că valoarea țesăturilor aduse în Principate în anii 1783-1787 se ridică anual la 3 000 de piaștri, iar în anii 1794-1798 la 51 000 de piaștri. Importul inului ajunge în 1795 la 20 875 și în 1798 la 60 987 de piaștri. Această creștere se explică prin faptul că pânza și barchetul din Moscova se vindeau la prețuri foarte mici. În această perioadă creșterea cererii pentru aceste produse a fost determinată de necesitățile boierilor, care manifestă interes pentru stilul vestimentar european. Comerțul a luat un mare avânt și în urma schimbărilor profunde ce au afectat modul de trai, „europenizarea” clasei boierești, care a mărit simțitor cererea de articole de lux. Această occidentalizare a fost accelerată de influența exercitată asupra boierilor de ofițerii ruși și austrieci, în timpul războaielor ruso-austro-turce. La un an de la intrarea trupelor ruse în

Moldova și Muntenia, în 1807 „toate doamnele moldovence și muntene adoptă costumul european. Din toate părțile sosiseră în ambele capitale negustori de mode, croitorese, croitori și magazinele din Viena și Paris desfășură toate vechiturile, care părură foarte noi la Iași și se plătiră scump. Se văzu de asemenea curând, în toate casele, mobile cam vechi aduse de la Viena cu mari cheltuieli” (Hurmuzaki 1889, 79).

Negustorul Egor Stepanov a adus, în anul 1796, șervețele, pânză simplă, iuft și diferite mărunțișuri în valoare de 3760 ruble (Hurmuzaki 1974, 62). În 1796 negustorul rus Constantin Bericean și Nicolai Constantinov a adus, în Moldova 500 puduri de lână de capră în valoare de 425 ruble (Hurmuzaki 1962, 309). Importul de lână a devenit tradițional, în anul 1803 a fost adusă lână în valoare de 200 ruble, iar în 1804 – 127 ruble (Государственная торговля 1803).

Analizând importul de mărfuri din Imperiul Rus în Principatul Moldova, observăm că printre mărfurile de import predominau și obiectele din metal, veselă din fier și aramă, care, în fond, erau de proveniență rusă sau ucraineană. În afară de blănuri Rusia exportă articole de fier și oțel de Tula, care amenință produsele Austriei, pielărie, țesături, marchitanie, ceai și rachiu. În această perioadă fierul din Tula începe să facă concurență produselor de fierărie ce se importau din Austria, ceea ce alarmează consulatul austriac (Oțetea 1977, 62).

În anii 1784-1786 din Imperiul Rus au fost importate 3 649 puduri de fier, iar în anii 1796-1798 s-au importat 7 449 puduri. Din 1793 până în 1803 pe teritoriul Principatului Moldovei au fost importate 9 204 puduri de fier, în valoare de 30 322 ruble (Hurmuzaki 1962, 564-569, 571-578, 684-691, 733-736, 770-775; Hurmuzaki 1974, 60-64, 85-90, 138-139, 189-191, 217-218) . Cerința mare de fier a determinat creșterea prețului de vânzare a acestui produs pe piața Principatelor. Dacă în anul 1784 un pud de fier costa o rublă, apoi în anul 1803 – două ruble și mai mult. La începutul secolului al XIX-lea în Moldova în fiecare an se importa circa 20 000 puduri de fier din Rusia (Государственная торговля 1803).

Negustorii ruși și ucraineni au continuat să aducă în Moldova nu numai fier, dar și produse din metal: lacăte, coase, cuțite, piele, ceaune, căldări și cazane, arme. În 1797 negustorul din Nejin Ana-

⁴ **Stambă** – țesătură de bumbac cu desene imprimate în culori, folosită la confecționarea îmbrăcăminte de vară pentru femei.

stasi Velk a adus lacăte în sumă de 565 ruble, iar în 1798 în valoare de 700 ruble (Hurmuzaki 1974, 86, 190).

Analiza datelor prezentate în rapoartele consulare ruse ne permit să stabilim valoarea importului de metale și obiecte de metal, care înregistrează în anul 1796 cifra de 17 037 de piaștri, în 1798 – 32 487 de piaștri; lacăte în 1796 – 2 000 de piaștri, în 1798 – 2 799 de piaștri; diverse vase în 1789 – 5 712 de piaștri. În anul 1799 s-a importat cupru în valoare de 2 166 piaștri. Produsele din metal și fierul au fost destinate pentru masele largi ale populației și au acoperit nevoile lor imediate.

Rapoartele consulare ruse arată că din Imperiul Rus au fost importate icoane și separat cărți, în anii 1796-1797, în valoare de 1 666 de piaștri. Dintre bijuterii se importau cel mai mult bijuteriile din chihlimbar și pietrele prețioase, cum ar fi diamantele și briliantele, dar și firele de aur. În baza rapoartelor consulare ruse am încercat să stabilim valoarea bijuteriilor importate din Imperiul Rus. În anul 1795 au fost importate bijuterii în valoare de 11 669 piaștri, în 1796 – 11 000, în 1797 – 11 490 și în anul 1798 – 36 600 de piaștri.

În această perioadă a crescut cererea și pentru alt tip de mărfuri rusești cum ar fi: îmbrăcăminte, încălțăminte, rochii, ață, șervețele, funii, linguri, hârtie și alte mărfuri. În Principate au mai fost aduse mărfuri precum: zahăr, cafea, icre, pește afumat, ciuperci uscate, arme, paturi din fier, trăsuri, sănii ș.a.

În august 1810 negustorul Maleh Hasan a exportat la Odesa prin vama de la Dubăsari, 190 puduri de unt și 90 puduri de cașcaval și a importat în Moldova două butoaie de icre negre⁵. Se importa din Rusia în Principatul Moldovei și uleiul de cânepă, confirmat de starețul Leontie, care în timpul călătoriei sale în Moldova, menționa „uleiul de cânepă e scump și vine din Rusia” (Bezviconi 1947, 71-72). Se mai importau produse medicinale, însă cerere mare era pentru revent sau rubarba⁶. În anul 1795 s-a importat rubarba în sumă de 2 780 de piaștri, iar în 1796 – 4 896 piaștri. Observăm că practic s-a dublat importul acestui produs medicinal, care a fost adus de către negustorii ruși și în anii '70-'80 ai secolului al XVIII-lea (tab. 4).

⁵ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 1602, f. 1.

⁶ **Revent** – plantă erbacee cu frunze mari și flori mici, întrebuințată în medicină ca purgativ.

Observăm că negustorii ruși erau cei care aduceau produse în Țările Române, având un șir de privilegii și dispunând de capital financiar, unii dintre negustori veneau de 2-3 ori pe an și aduceau diverse mărfuri pe piața românească.

Din Rusia se mai importa tutun, rachie și, la vreme de nevoie, de foamete – și grâne. Medicul sas Andreas Wolf, care a descris Moldova din anii 1780-1797, menționează că „rușii aduc blănuri, pielărie și tabac de prizat”. La import, deși interzis, apare tutunul înregistrat și la export. Tutunul se importa, dar negustorii ruși din Principate exportau tabacul românesc, cumpărat ieftin, la Constantinopol, unde îl vând pe sub mână” (Giurescu 1947, 40). În anul 1794 s-a importat tutun în sumă de 336 piaștri, în 1796 – 5 686 și în 1797 – 267 de piaștri. Importul tutunului din Imperiul Rus se explică prin faptul că tutunul românesc era neprețuit și se exporta în starea sa naturală, în special în Imperiul Otoman, unde adesea negustorii făceau contrabandă cu acest produs. În schimb boierii și negustorii aveau nevoie de tutun filtrat, pentru ei și pentru oaspeți, din acest considerent era importat tutunul din Rusia. Pe piața Principatelor Române, pe lângă tutunul rusesc, se vindea și tutunul turcesc. În anul 1808 negustorul Dimitrii Bamolci vindea la Iași tutun adus din Odesa⁷. În același an, negustorii Dănilă Ariutiunov, Bagdasarov Avedic, Petru Saceacov și Hacip Elizarov vindeau în orașul Iași tutun turcesc⁸.

Datele din tabelul 5 demonstrează că din valoarea totală de 2 149 077 rub. argint a importului de mărfuri din Rusia în Moldova, Țara Românească și Basarabia cota celor mai importante mărfuri – aur treflat și împletit, rachie, blănuri, metal, vite, veselă din fier și aramă constituia 1 817 609 rub. (84,5%), iar cota celorlalte mărfuri doar 331 468 rub. (15,4%) (Tomuleț 2012, 338-339). Analizând importul de mărfuri din Rusia în Moldova și Țara Românească prin oficiile vamale de la Movilău și Dubăsari, istoricul Valentin Tomuleț afirmă că, deși cota importului de mărfuri din Rusia era cu mult mai mică decât cea a exportului din aceste țări în Rusia, mărfurile importate erau, în fond, de proveniență rusă sau ucraineană.

Pe piața internă a Principatelor pe lângă negustorii autohtoni își desfășurau activitatea și nu-

⁷ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 57, f. 65v.

⁸ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 57, f. 55v, 60.

Tabelul 4

Mărfurile importate din Rusia în Moldova și Țara Românească în anul 1798*

Nr. d/o	Numele și prenumele	Denumirea mărfurilor	Valoare mărfurilor (ruble)
1.	Cetățeanul rus Spiridon Pep	Zebelină, fascicule de fire de aur, fireturi ⁷ , 600 blănuri de miel negre și gri	29 000
2.	Maer Țichinovschi funcționarul lui Oran Leizerov	450 astrahanuri ⁸ negre și gri	1 800
3.	Hristofor Constantinov	200 de blănuri de vulpe roșie	3 810
4.	Dimitrie Dementiev	Blănuri de nurcă, veveriță, vulpi,ș.a.	20 200
5.	D. Moșkov și Nisim Iușev	300 vedre de votcă din cereale	1 200
6.	Gherșc Davidov	500 vedre de votcă din cereale	1 800
7.	Anastasia Kotopul	Diferite produse din blană	12 000
8.	Ios Leiba	Pânză de in	1 320
9.	Alexandr Borș	Diferite produse din blană	7 562
10.	Anastasia Velk	Lacăte, cărți bisericești, șervețele, tapet, tutun, veselă din cupru	2 890
11.	Grigore Skend	Haine de hermină, veveriță și veveriță neagră	21000
12.	Pavel Murait	Blană de hermină, blăni de nurcă și vulpe	19 890
13.	Pavel Dragat	Blănuri diverse	10 274
14.	Nicon Morgunov	Lână, cânepă, frânghii,	12 163
15.	Anastasia Margarit	Diverse obiecte de fier, mărfuri din mătase	29 700

*Tabelul a fost elaborat în baza datelor din rapoartele consulare: Hurmuzaki 1974, 189-191.

Tabelul 5

Importul de mărfuri din Rusia în Moldova, Țara Românească și Basarabia, prin oficiile vamale de la Movilău și Dubăsari, în anii 1802-1805 (în ruble argint)

Anii	Valoarea importului de mărfuri	Inclusiv						
		Rachiu	Metal	Blănuri	Aur trefilat și împletit	Veselă din fier și aramă	Vite	Alte mărfuri
1802	779064	95803	51220	144734	321003	19242	33970	113092
1803	473056	90408	41182	37749	214395	15655	7529	66138
1804	415838	146686	40415	51158	85067	25510	5085	61917
1805	481119	134505	28846	43571	135675	40372	7829	90321
Total	2149077	467402	161663	277212	756140	100779	54413	331468
Raportul, în %	100,0	21,7	7,5	12,9	35,2	4,7	2,5	15,4

meroși negustori străini: marchitanii, vivandierii, fiind negustori de origine rusă, ei acordau ajutor oștirilor ruse pe parcursul tuturor războaielor ruso-turce în aprovizionarea cu cele necesare. Un rol mijlocitor în comerțul dintre Principatul Moldovei și Imperiul Rus l-au jucat orașele din stânga Nistrului – Grigoriopol și Dubăsarii Noi. În anul 1796 la Grigoriopol a fost creată o companie de negustori, alcătuită din 95 de persoane, care au stabilit în sudul Rusiei legături comerciale largi. Un centru important al comer-

țului moldo-rus se considera or. Nejin (Dragnev 2012, 338).⁹¹⁰

Negustorii ruși au beneficiat de un șir de privilegii după încheierea acordului de comerț ruso-turc din 10/21 iunie 1783, care punea comerțul Rusiei pe picior de egalitate cu comerțul Franței și Angliei. Poarta a înștiințat pe domnii Țărilor Române

⁹ **Firet** – broderie cusută cu fir de aur sau de argint; fir de aur sau de argint folosit la cusături și la broderii.

¹⁰ **Astrahan** – blană cu părul mătășos și buclat, obținută de la mieii de rasă caracul.

că „negustorii ruși să nu fie supărați de cadii, judecători, guvernatori și alți slujbași de poliție, și să nu li se ia vama decât o singură dată” (Hurmuzaki 1922, 155-162; Oțetea 1977, 27). Cu toate că, conform tratatului comercial ruso-turc din 1783, achitau doar 3% din valoarea mărfurilor, în anul 1803, s-a întocmit un nou tarif pentru mărfurile negustorilor ruși. Negustorii ruși care treceau prin Moldova și Țara Românească nu puteau fi constrânși, sub nici o formă, să plătească pentru tranzitul mărfurilor lor altă taxă afară de aceea de 3%, pe care au achitat-o la locul vânzării sau cumpărării. Teșcherea¹¹ pe care funcționarii sunt obligați s-o elibereze după plata taxei vamale, va fi valabilă în tot cuprinsul Imperiului Otoman, pe baza căreia erau scutiți de plata oricărei alte taxe. Sancțiunea pentru vameșii care ar călca aceste dispoziții și ar lua a doua oară vama e pedeapsa cu moartea (Hurmuzaki 1922, 155). Astfel, negustorii ruși nu mai puteau fi siliți să plătească alte taxe. Lor li se eliberau și certificate comerciale prin care primeau dreptul de a importa din Rusia băuturi spirtoase, alimente și alte mărfuri fără a plăti taxe vamale (Rosetti 1909, 66-67). Din Imperiul Rus se importa pe larg băuturi alcoolice, în special votca din cereale. Rachiul se importa tot mai mult din Podolia și din Galiția. Se importa rachiul făcut din grâne, deoarece în Principate se obișnuia să se facă rachiu din fructe, din drojdie sau din tescovină. Produsele importate din Rusia (blănuri, fier etc.) și horilca importată din Polonia, cu toată prohibiția ce se făcea acestui import¹² se exportau pe piața Țării Românești prin Moldova.

În anul 1794 a fost importată votcă în valoare de 3 833 de piaștri, în 1795 – 13 966, în 1796 – 46 366, în 1797 – 14 300 de piaștri. Prețul pentru o vadră de votcă a variat între 3,5 și 4 piaștri. Practic, în fiecare an se importau în medie 4-5 mii vedre de votcă.

Rachiul din cereale a continuat să fie importat și în perioada războiului ruso-turc din anii 1806-1812, fiind importat de către marchitani pentru militarii ruși, care primeau așa-zisa „porție de vin”, mai exact câte un pahar de rachiu de trei ori pe săptămână ostașii combatanți și câte un pahar

pe săptămână ostașii auxiliari. Însă, o mare parte din cantitatea de rachiu importat era vândută populației locale, în special după ce administrația rusă a interzis fabricarea alcoolului din cereale în Principate. Gradul înalt de consum al băuturilor alcoolice de către militarii ruși a avut o influență negativă asupra moralității populației locale¹³. Datorită protecției din partea administrației țariste și activității consulului rus de la Iași, negustorii ruși aveau dreptul de a aduce și vinde în Moldova și Țara Românească rachiu din Polonia, dat fiind faptul că comerțul e liber, iar domnii n-au dreptul să oprească importul, să-l arendeze sau să permită vreun fel de monopol (Hurmuzaki 1892, 166).

Administrația rusă intervenea direct în comerțul intern al Moldovei prin stabilirea cursului valutar în folosul armatei și al negustorilor ruși dictând uneori și prețurile la produse și prin admiterea importului de mărfuri de proveniență rusă, scutindu-le de plata taxelor vamale. Demnitarii ruși doreau ca prețurile la mărfurile procurate de militari să fie cât mai mici și le micșorau cu fiecare ocazie.

În timpul războiului ruso-turc din anii 1806-1812 negustorilor și persoanelor de afaceri din guberniile ucrainene și ruse, le-au fost acordate diverse hrisoave de către administrația rusă din Principate, pentru a se ocupa cu diferite activități comercial-industriale. Spre exemplu, la 28 iunie 1808 comandantul suprem al armatei ruse dislocate în Moldova, Muntenia și Basarabia, feldmareșalul Prozorovski, a eliberat moșierului Grabovski din gubernia Podolia un hrisov pentru a putea deschide în Focșani, Bârlad, Chilia și în alte localități diferite magazine în care să fie realizate, la prețuri rezonabile, pentru necesitățile armatei, diferite feluri de făină, unt, slănină, rachiu rusesc, crupe și alte produse alimentare. Acesta urma să beneficieze de dreptul de a exporta liber aceste mărfuri prin vămile rusești, în baza decretului imperial din 4 februarie 1807¹⁴. Pornind de la faptul că legislația moldovenească nu prevedea asemenea scutiri pentru mărfurile rusești, în hrisov era stipulat că președintele în Divanele Moldovei și Munteniei, senatorul S.S. Kușnikov, va întreprinde măsuri concrete pentru soluționarea întrebării. Ca rezultat, la 2 august 1808 Grabovski a primit din partea Divanului un alt hrisov, în care era stipulat că „votca urma să fie scutită de orice

¹¹ **Teșcherea** – adevărîță, certificat, chitanță, permis de călătorie, pașaport.

¹² La 23 februarie 1793 se interzice importul de horilcă din Polonia, dându-se poruncă ispravnicilor de Slam-Râmnic să oprească trecerea acestui produs din Moldova (Urechia 1892, 269).

¹³ Pentru mai multe detalii vezi: Cereș 2014, 263-281.

¹⁴ ANRM. F. 1, inv. 1, d. 308, f. 2-2 verso.

taxe, iar celelalte produse alimentare și băuturi să fie supuse unor asemenea încasări, încât furnizorii în cauză să nu simtă povara lor și să rămână mulțumiți¹⁵.

În anul 1808 negustorii Andronov Stas și Tanas Mihailov vindeau rachiu în orașele Iași și Roman¹⁶. În luna iulie 1808 A. Prozorovski a acordat permisiune unui marchitan evreu să aducă în Moldova, fără achitarea taxelor vamale, 500 vedre de vin de desert, 300 sticle de vin franțuzesc, 70 puduri de zahăr, 25 puduri de cafea și 4 puduri de ceai¹⁷. Conform unei adevărinite, un alt marchitan a obținut aprobarea de a cumpăra în Rusia și a aduce în Moldova pentru militarii ruși o balercă de rom, două balerci de votcă, 90 de săbii, batiste de buzunar, ață, pânză, hamuri, ținte etc.¹⁸ Numai în luna decembrie 1810 au fost importate prin Cetatea Albă 1 065 vedre de votcă, iar în luna august 1811 au fost aduse 6 108 vedre de votcă¹⁹. Scutirea de plata taxelor de import a mărfurilor aduse de către marchitani provoca conflicte între aceștia și autoritățile vamale locale. În acest sens merită a fi menționat conflictul apărut la încheierea de către baronul Lang, comandant al cetății Hotin, a unui contract cu negustorii evrei din oraș, prin care aceștia din urmă primeau dreptul de a importa și a vinde lunar 215 vedre²⁰ de votcă în cetate și suburbii, în schimbul unei taxe lunare de 215 ruble rusești de argint. În anul 1808 Divanul Moldovei a dat în arendă dreptul de încasare a taxelor vamale în mărime de 60 parale pentru fiecare vadră de votcă importată în țară logofătului Costache Ghica. Vameșii logofătului întâmpinau piedici la încasarea vămii la hotarul ținutului Hotin din partea comandantului cetății, baronul Lang²¹. În urma mai multor plângeri înaintate de Divan, Kușnikov a cerut lui Lang explicații, care a replicat că a interzis încasarea taxelor vamale doar de la concesionarii care importă horilcă pentru militarii cazați în cetate și pentru bolnavii spitalei militare. Divanul Moldovei a încercat să încaseze vamă de la marchitani, însă, în favoarea lor interveneau atât generalii, cât și Kușnikov, care cerea scutirea lor de plata vămii²². În asemenea

condiții, Principatul Moldovei s-a transformat în piață de desfacere a mărfurilor ruse care, deși se considera că erau aduse pentru militari, erau vândute și populației. Scutirea de taxe vamale provoca pierderi visteriei țării, iar importul făcea concurență mărfurilor locale, pricinuind pagube negustorilor locali, iar votca adusă de negustori și marchitani era vândută nu numai comandanților militari ce beneficiau de așa zisa „porție de vin”, ci și populației (Agachi 2008, 295). Ca rezultat, în urma interminabililor conflicte și pierderi suferite de visteria Moldovei l-au determinat pe comandantul armatei ruse să ceară anularea dreptului de a importa votcă fără plata taxelor vamale, din motivul că ele aduceau mari pierderi visteriei Moldovei, iar cu banii aceștia erau întreținute spitalele militare, asigurate trupele ruse cu produse alimentare și alte cheltuieli necesare. Așadar, acestea au fost motivele care au determinat administrația rusă să supună mărfurile importate de marchitani la taxe vamale, fiind totuși scutite de plata vămii ruse și au interzis acestora să vândă mărfuri populației locale.

Rachiul rusesc a continuat să fie importat și după terminarea războiului ruso-turc din 1806-1812. Raportul austriac din 16 martie 1818 arată că, în anul precedent, s-au importat în Moldova „din Rusia 36.000 de găleți moldovenești de rachiu”, iar din Galiția și din Bucovina 6.000 de găleți, plătindu-se câte 4^{1/2} piaștri vamă de găleată (Iorga 1902, 287).

În baza tarifului vamal de la 1 ianuarie 1811²³, valabil pentru Moldova și Muntenia și a tarifului vamal muntean din anul 1822²⁴, putem constata că Țările Române au continuat să importe mărfuri din Rusia, în special blănurile, articole din piele, stofe, pânzeturi și diverse țesături, fier, obiecte din fier și oțel și produse alimentare.

Pe parcursul secolului al XIX-lea a continuat să se importe din Imperiul Rus toate felurile de mărfuri: lacăte, lumânări albe, hârtie colorată, cuie groase etc., în valoare de 89 252 piaștri. Pe parcursul anului 1826 s-au importat: 134 738 ocale de fier în bare în valoare de 105 657 piaștri; 14 739 căldări – 25 989 piaștri; 4 lăzi de diverse blănuri (petit-gris, zibelină etc.) – 75 700 piaștri; 375 perechi de piei de miei gri din Crimeea – 19 000

¹⁵ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 308, f. 4.

¹⁶ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 57, f. 45v, 63v.

¹⁷ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 7, f. 586.

¹⁸ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 12, f. 96.

¹⁹ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 3248, f. 1470.

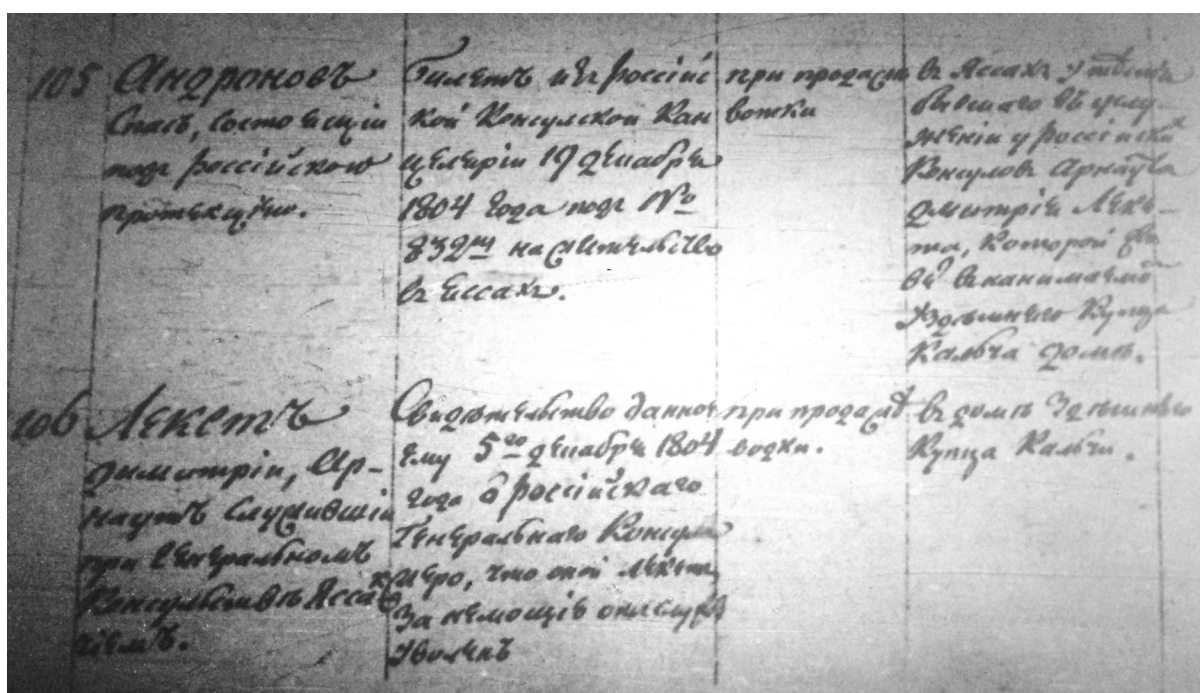
²⁰ **Vadră** – veche unitate de măsură a capacității, folosită pentru lichide, echivalentă cu circa 10-15 litri.

²¹ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 28, f. 1-4.

²² ANRM, F. 1, inv. 1, d. 7, f. 647.

²³ Pentru mai multe detalii vezi tariful vamal din 1 ianuarie 1811, publicat în: Urechia 1900, 619-633.

²⁴ Pentru detalii vezi: Urechia 1902, 203-239.

ANRM, F. 1, inv. 1, d. 57, f. 53v.

pieștri; 5 430 ocale icre – 15 400 pieștri; 58 750 ocale pește sărat – 32 864 pieștri și alte produse în cantități mici – 16 389 pieștri. În anul 1826 s-au importat în Moldova mărfuri în valoare de 441 842 pieștri (Oțetea 1977, 70). Țara Moldovei a exportat în Rusia mărfuri în valoare de 474 389 pieștri și a importat mărfuri în valoare de 441 842 pieștri (Ibidem, 71).

La sfârșitul secolului al XVIII-lea - începutul secolului al XIX-lea un rol important în desfășurarea relațiilor comerciale dintre Imperiul Rus și Principatul Moldovei l-au avut negustorii.

În Moldova și-au desfășurat activitatea numeroși negustori sudiți, din care făceau parte și mulți negustori pământeni, care cu scopul de a se bucura de anumite privilegii fiscale și judecătorești au intrat în această categorie. Pentru a beneficia de privilegii comerciale, negustorii autohtoni au recurs la diverse strategii și metode paralegale. O metodă frecventă a fost cererea protecției consulare a Rusiei și Austriei, care le oferea posibilitatea de a obține statutul de „sudit”. O altă metodă a fost schimbarea numelui, de origine română în nume de familie de proveniență rusă, drept exemplu avem cazul negustorului Nicolae Chiru, care și-a schimbat numele în N. Kirilov. El se ocupa de comerțul cu blănuri, pe care le importa din Imperiul Rus și le comercializa pe teritoriul Principa-

telor Române. Numai în anul 1808 în Galați erau 265 de supuși ruși, iar în Iași – 364²⁵. Majoritatea dintre negustorii supuși ruși închiriau case de la locuitori, unii dispuneau de case proprii în Iași sau Galați, alții locuiau pe proprietăți mănăstirești, cei mai mulți pe proprietățile Mănăstirii Sf. Sava și Mănăstirii Odaia. Ei se ocupau cu comerțul cu blănuri, tutun, rachiu, etc.

Analiza importului de mărfuri din Imperiul Rus în Principatul Moldovei ne demonstrează că din Rusia se importau obiecte industriale și de lux. Obiectele principale ale importului din Rusia în Moldova erau blănurile, articolele din fier, fibrele de cânepă, pânza de in. La sfârșitul secolului al XVIII-lea - începutul secolului al XIX-lea a sporit importul de mărfuri vestimentare și de obiecte de uz casnic. Acest fapt a fost determinat de reorientarea boierimii de la moda orientală spre cea europeană. Importul consta mai ales din articole de lux pentru uzul claselor privilegiate, dar într-o măsură mai mică și pentru masele producătoare. Din acest considerent piața străină furniza mai ales articole de care aveau nevoie boierii sau care puteau alimenta luxul lor. Balanța comercială rămânea însă excedentară pentru Principate, deoarece materiile prime, deși vândute la prețuri mai

²⁵ ANRM, F. 1, inv. 1, d. 57.

scăzute, dominau prin cantitate, iar obiectele de lux erau limitate la un cerc restrâns din protipendă (Istoria economică 1998, 166).

Creșterea volumului importului rusec în Principate și înmulțirea produselor de proveniență rusească ce se desfac pe teritoriul Principatului Moldovei a fost determinat de implicarea administrației țariste, în persoana consulilor ruși din Iași și București. Administrația rusă a permis importul unui mare volum de mărfuri de proveniență rusă, care erau scutite de plata taxelor vamale sub pretextul că sunt destinate armatei de ocupație, însă în realitate cu aceste mărfuri se făcea contrabandă în dauna vistieriei Moldovei. Administrația rusă în persoana consulilor ruși din Iași și București acționau în favoarea negustorilor ruși și în vederea satisfacerii cerințelor armatei ruse și apărării intereselor economice și politice ale Rusiei prin stabilirea unui curs valutar convenabil

negustorilor străini, ruși și ucraineni, iar la rândul lor negustorii ruși falsificau facturile la mărfurile importate din Rusia, în care indicau prețuri mai mici decât cele adevărate, iar de multe ori refuzau să-și onoreze obligațiile asumate prin contractele încheiate cu populația autohtonă.

Analiza importului de mărfuri din Imperiul Rus în Principatul Moldovei, ne permite să observăm că printre mărfurile de import predominau blănurile, fierul, obiectele din metal, țesături, băuturi, etc. În baza surselor de arhivă și a documentelor publicate, putem constata, că mărfurile importate din Imperiul Rus răspundeau necesităților populației din Principatele Române. Blănurile și articolele de lux, precum bijuteriile și țesăturile fine serveau necesităților boierilor și elitei negustorilor, care dispuneau de capital financiar, iar celelalte mărfuri – pâna, fierul, articolele din fier, rachiul, etc. erau destinate populației de rând.

Bibliografie

- Agachi 2008:** Al. Agachi, Țara Moldovei și Țara Românească sub ocupația militară rusă (1806-1812), ed. a II-a, revăzută și completată (Chișinău 2008).
- Bezviconi 1947:** Gh. Bezviconi, Călători ruși în Moldova și Muntenia (București 1947).
- Berviconi 2004:** Gh. Bezviconi, Contribuții la istoria relațiilor româno-ruse (București 2004).
- Cereș 2014:** I. Cereș, Violența administrației și militarilor ruși față de populația Principatelor Române în timpul războiului ruso-turc din anii 1806-1812. *Pontes. Review of South East European Studies* 6-7, 2014, 263-281.
- Dragnev 2012:** D. Dragnev, Istorie și civilizație medievală și modernă timpurie în Țările Române. *Studii și materiale* (Chișinău 2012).
- Giurescu 1947:** C.C. Giurescu, Relațiile economice dintre români și ruși până la regulamentul organic. *Revista istorică română*, vol. XVII, fasc. I-II (București 1947), 1-53.
- Hurmuzaki 1889:** E. Hurmuzaki, Documente privitoare la istoria românilor, culese din Arhivele Ministerului Afacerilor Străine din Paris de Al. I. Odobescu. Vol. III, supliment I (1709-1812) (București 1889).
- Hurmuzaki 1892:** E. Hurmuzaki, Documente privitoare la istoria românilor, culese din arhivele Ministerului Afacerilor Străine din Paris de Al. I. Odobescu. Vol. II, supliment I (1781-1814). Cu portretul lui Ioan Gheorghe Caragea Voevod (București 1892).
- Hurmuzaki 1922:** E. Hurmuzaki, Documente privitoare la istoria românilor. Corespondența diplomatică și rapoartele consulare austriace (1782-1797), publicate după copiile Academiei Române de I. Nistor, vol. XIX, partea I (București 1922).
- Hurmuzaki 1962:** E. Hurmuzaki, Documente privitoare la istoria românilor, vol. I (București 1962).
- Hurmuzaki 1974:** E. Hurmuzaki, Documente privitoare la istoria românilor, vol. IV (București 1974).
- Iorga 1902:** N. Iorga. Documente privitoare la familia Callimachi, vol. I (București 1902).
- Iorga 1937:** N. Iorga, Istoria comerțului românesc. Epoca mai nouă (1700-1823) (București 1937).
- Istoria economică 1998:** Istoria economică a României. Vol. I, De la începuturi până la cel de-al doilea război mondial, ediția a doua. Coordonator acad. N.N. Constantinescu (București 1998).
- Oțetea 1977:** A. Oțetea, Pătrunderea comerțului românesc în circuitul internațional (în perioada de trecere de la feudalism la capitalism) (București 1977).
- Sturza, Colescu-Vartic 1900:** D.A. Sturza, C. Colescu-Vartic, Acte și documente referitoare la istoria Renașterii României (București 1900).
- Rosetti 1909:** R. Rosetti, Arhiva senatorilor din Chișinău și ocupația rusească de la 1806-1812, fasc. III (București 1909).

Tomuleț 2002: V. Tomuleț, Politica comercial-vamală a țarismului în Basarabia și constituirea burheziei comerciale (1812-1868) (Chișinău 2002).

Tomuleț 2012: V. Tomuleț, Basarabia în sistemul economic și politic al Imperiului Rus (1812-1868): Studii (Chișinău 2012).

Urechia 1892: V.A. Urechia. Istoria Românilor. Curs făcut la Facultatea de Litere din București. Seria 1786-1800, tomul IV (București, 1892).

Urechia 1900: V.A. Urechia. Istoria Românilor. Curs făcut la Facultatea de Litere din București. Seria 1800-1834, tomul XI (București 1900).

Urechia 1902: V.A. Urechia, Istoria Românilor, vol. XIII (București 1902).

Государственная торговля 1803: Государственная торговля 1802 года в разных ее видах (Санкт-Петербург 1803).

Imports from the Russian Empire into the Principality of Moldavia at the end of the 18th century - the beginning of the 19th century

Keywords: Principality of Moldavia, Russian Empire, merchants, import, customs tariff.

Abstract: In the period under review trade relations between the Principality of Moldavia and the Russian Empire experienced a new stage of development. Moldavia continued to import consumer goods from the Russian Empire. The increase in the volume of trade between the Russian Empire and the Romanian Principalities took place after the signing of the Treaty of Küçük Kaynarca. Trade relations between the Principality of Moldavia and the Russian Empire were based on the Russian-Turkish trade treaty concluded in 1783.

Particularly important and especially expensive imported goods were furs. In addition to the furs, there were imported iron and steel products, which competed with the products from Austria. The government of the Russian Empire encouraged the duty-free importation of large quantities of goods from Russia ostensibly for the army, and this caused damage to the Moldavian treasury.

An important role in the import of goods from the Russian Empire into the Principality of Moldavia played merchants, especially foreign ones. The analysis showed that furs, canvas, cloth, iron and ironware, linen, and vodka were predominant among these imports.

Импорт товаров из Российской империи в Молдавское княжество в конце XVIII - начале XIX века

Ключевые слова: Молдавское княжество, Российская империя, купцы, импорт, таможенный тариф.

Резюме: В рассматриваемый период времени торговые отношения между Молдавским княжеством и Российской империей переживали новый этап развития. Молдавское княжество продолжало импортировать товары из Российской империи.

Расширение торговли между Российской империей и румынскими княжествами произошло после подписания Кючук-Кайнарджийского мирного договора. Торговые отношения между Молдавским княжеством и Российской империей были основаны на российско-турецком договоре о торговле, заключенном в 1783 году.

Особенно дорогостоящим импортируемым товаром являлись меха. Кроме пушнины в княжество завозились изделия из железа и стали, конкурировавшие с товарами из Австрии. Правительство Российской империи поощряло беспошлинный ввоз большого количества товаров из России якобы для нужд армии, что причиняло ущерб молдавской казне.

Важную роль в импорте товаров из Российской империи в Молдавское княжество играли купцы, особенно иностранные. Анализ импорта показал, что среди товаров преобладающими являлись пушнина, полотно, сукно, железо, железные изделия, лен, водка и прочее.

25.03.2016

Irina Cereș, Institutul de Istorie al AȘM, 31 August 1989, 82, MD-2012 Chișinău, Republica Moldova, e-mail: irinaceres@mail.ru